

نگاه بیرون

خطرهایی که عربستان را تهدید می‌کند

عمادالدین حسین

● ثبات عربستان و انتقال روان قدرت بعد از درگذشت «ملک‌عبدالله بن‌عبد‌العزیز»، به‌نفع امنیت‌ملی مصر و سایر کشورهای عربی خواهد بود. با این حال باید گفت شاید عربستان سعودی در یکی از سخت‌ترین دوران‌های خود به‌سر می‌برد زیرا خطر‌ها از همه‌طرف این کشور را احاطه کرده است؛ از یک طرف عربستان در جهت شرق با ایران اختلافات زیادی دارد و به قولی مرزهای شرقی‌اش ملتهب است و در عراق نیز مخاطرات زیادی عربستان را تهدید می‌کند. بعد از کنارگذاشتن «نوری المالکی»، دولت «حیدر العبادی» نخست‌وزیر کنونی عراق بر سر کار آمد که همچنان از سوی ایران حمایت می‌شود. سیاست طایفه‌ای دولت مالکی موجب به حاشیه‌راندن اهل‌سنت و به‌وجودآمدن گروهی‌مانند داعش و سایر زیرمجموعه‌های آن شد.

در سوریه همچنان از سه‌سال پیش تاکنون جنگی داخلی در جریان است. عربستان از تمام قدرت‌هایی که خواستار سرنگونی «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه بودند، پشتیبانی کرد، اما شرایط آتطور که آنها می‌خواستند پیش نرفت. به گونه‌ای که بشار اسد موفق شد اوضاع را به‌نفع خود برگرداند و مخالفان مدنی خود را منزوی و در عوض عفرتی مانند گروه‌های تروریستی «داعش» و «النصره» و سایر عفرتی‌های کوچک‌تر بیرون آمد؛ نتیجه اینکه منطقه بین انتخاب بشار اسد و داعش ماند و هم‌اکنون نیز این وضعیت ادامه دارد.

در یمن نیز تقدیر چنین بود ملک‌عبدالله در شرایطی تسلیم مرگ شود که شبهه‌نظامیان حوثی کاخ ریاست‌جمهوری را در این کشور محاصره کرده بودند. حوثی‌ها اکنون بر اکثر مناطق یمن مسلط هستند و اهرم‌های تصمیم‌گیری را در دست دارند. قدرت‌گرفتن حوثی‌ها در یمن بزرگ‌ترین ضربه امنیتی به عربستان و کل منطقه عربی بود.

برداشت‌های جاری حکایت از این دارد که ایران، کلاً عربستان‌سعودی و حتی منطقه خلیج (فارس) را از هرطرف محاصره کرده است. حتی در غزه سنی‌نشین، حماس روابط تنگاتنگی با ایران دارد. روابط این گروه با عربستان‌سعودی به‌خصوص بعد از اختلافاتی که بر سر جریان اخوان‌المسلمین پیدا شد، بسیار تنش‌آلود شد. اما محاطراتی که متوجه عربستان است، به اینها ختم نمی‌شود زیرا خطر واقعی برای عربستان‌سعودی داعش است و در همین رابطه، ریاض باید از درون خود بترسد. طایفه شیعه نیز که در شرق این کشور یعنی مناطق نرئومند نفتی اسکان دارند، می‌تواند نگرانی‌هایی را به وجود آورد.

اینها غیر از چالش‌های فراوان دیگر و عمده‌تا تکنولوژی معاصر دارد. صدای اعتراض زنان در این کشور بلند است؛ هرچند آنها هنوز پیش پاافتاده‌ترین حقوق خود یعنی حق رانندگی را می‌خواهند. حتی از نظر اقتصادی نیز عربستان طی یک‌سال گذشته بسیار زیان دیده است. به‌دلیل کاهش قیمت نفت که تا زیر ۱۰دلار در هرشکه رسید و در مقایسه با حدود یک‌سال گذشته که صدلار بود، تقریباً نیمی از درآمد‌های نفتی این کشور از بین رفته است. اما خطر بزرگ‌تری که بر آسمان عربستان و کشورهای منطقه عربی سایه انداخته، این است که «بباراک اوباما» رئیس‌جمهور آمریکا می‌رود تا با ایران توافق‌نامه‌ای استراتژیک امضا کند که به موجب آن کلدی‌های منطقه تحویل ایران خواهد شد تا دوباره در خاورمیانه قدرت برتر باشد.

همه این مخاطرات – به‌اضافه آنهایی که فرصت برشمردنش نیست- وجود دارد و عربستان باید با آنها مقابله کند. طبعاً ثبات در عربستان برای مرحله بعد لازم است و به‌نفع ثبات کل منطقه تمام خواهد شد زیرا کسانی هستند که بدشان نمی‌آید دوباره منطقه را تقسیم کرده و بر پایه مشارکت آمریکایی- ایرانی بازسازی کنند. در این میان روشن است البته ثبات پایدار زمانی فراهم می‌شود که همه کشورهای عرب دارای جوامعی باشند که با شرایط جدید و ابزار‌ها و الزامات و ارزش‌هایش همخوانی داشته باشد؛ یعنی بتوانند در زمینه آزادی‌ها، حقوق بشر و دموکراسی به دستاوردهایی نایل شوند.

اسرائیل، جولان را منطقه بسته نظامی اعلام کرد

بازگشت التهاب به مرزهای سوریه

واکنش سریع ارتش اسرائیل به این حمله

مشخص نیست آغاز جنگ جدیدی است یا موجی زودگذر. ۹روز پس از حمله اسرائیل به نیروهای حزب‌الله در بلندی‌های جولان و کشته‌شدن شش نفر از اعضای این گروه، خبر‌ها از شلیک دوخمپاره از خاک سوریه به‌سمت اسرائیل حکایت دارد؛ شلیکی که اگرچه هنوز مشخص نیست چه گروهی مسوول آن بوده، اما واکنش آتی اسرائیل را به‌دنبال داشت. هنوز گمانه‌زنی‌ها درمورد پشت‌پرده این حمله به‌جایی نرسیده است، اما شبکه ۱۰ رژیم اسرائیل اعلام کرد: شلیک راکت از خاک سوریه به‌سمت جولان واکنش حزب‌الله در حمله به قیطره نیست، به گزارش این شبکه، شکی نیست واکنش حزب‌الله به حمله قیطره «درنگ و شدیدتر» خواهد بود. این درحالی است که اخیراً «نعیم قاسم»، معاون دبیرکل حزب‌الله، در اولین

روز گذشته، شلیک دوخمپاره ازسوی سوریه به سمت اسرائیل خبرساز شد. دراین‌میان برخی گمان کردند که این حمله در واقع واکنش حزب‌الله به حمله اخیر اسرائیل به رهبران مقاومت است، اما به‌نظر نمی‌رسد که مسوول این حملات حزب‌الله باشد، چراکه پاسخ حزب‌الله باید متناسب با حمله اسرائیل باشد. رژیم اسرائیل چندین‌فرمانده حزب‌الله را به شهادت رساند و این امر با شلیک دوخمپاره به پایان نمی‌رسد. به‌همین دلیل من تصور می‌کنم که ممکن است این دو خمپاره به گونه‌ای از طرف حزب‌الله باشد، اما قطعاً پاسخ حزب‌الله نیست. بازشدن جبهه جولان یکی از اهداف حزب‌الله است و بازشدن این جبهه می‌تواند پاسخ قاطع حزب‌الله به اسرائیل باشد، اما پاسخ محدود به دو خمپاره نیست، از دیگر سو منطقه جنگی است و جبهه «النصره»

انتصاب پسر

ملک‌سلمان، پادشاه جدید عربستان در نظر دارد تا «سلطان بن‌سلمان» پسرش را به سمت وزیر خارجه منصوب کند. تحلیلگران می‌گویند سلطان قصد دارد تغییراتی را در تیم دیپلماسی ریاض ایجاد و «سعودالفیصل» وزیر خارجه کنونی را برکنار کند. **(سما)**

جهان

کس: Reuters

خبری ال‌بی‌سی لبنان گفتند انفجراهایی که در منطقه «جبل الشیخ» شنیده می‌شود، ناشی از مانوهرای طرف اسرائیلی است که از چندروز پیش درحال اجراست. همچنین خبرگزاری‌های وابسته به دولت بشار اسد در سوریه نیز گزارش داده‌اند که آتش توپخانه اسرائیل پایگاه نظامی سربازان وفادار به بشار اسد را هدف قرار داده است.

حزب‌الله می‌خواهد در فرآیند پاسخ دهی، هزینه دشمن را بالا ببرد. اکنون و در آستانه انتخابات اسرائیل، احزاب این رژیم به‌شدت به «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل، حمله می‌کنند که چرا حمله بدون محاسبه‌ای انجام داده و معلوم نیست که اسرائیل چه هزینه‌ای را باید به‌خاطر ماجراجویی نتانیاهو پرداخت کند. بنابراین نتانیاهو می‌خواهد با امنیتی کردن فضا، اوضاع را به‌نفع خود در داخل تغییر دهد، اما حزب‌الله، اگر چه حمله اسرائیل را تلاقی، می‌کند اما درعین‌حال نمی‌خواهد این پاسخ امنیتی کردن فضا، اوضاع را به‌نفع خود در داخل حزب‌الله مواجه خواهد شد. او به اسرائیل گفت: «بروید پناگاه»، این جمله کوتاه معانی بسیاری دارد و به‌همین دلیل است که اسرائیلی‌ها از همان‌روز به بعد در وضعیت آماده‌باش هستند و نگران پاسخ حزب‌الله هستند. بنابراین روشن است که سیدحسن نصرالله، تصمیم گرفته به اسرائیل پاسخ دهد اما زمان و‌مکان و شیوه عملیات را اعلام نمی‌کند، چراکه

پاسخ حزب‌الله محدود به ۲ خمپاره نیست

حسین رویوران . کارشناس مسایل خاورمیانه

نیز در مرز سوریه و اسرائیل حضور دارد. نیروهای اسرائیلی نیز با این گروه‌ها درگیر بوده‌اند و این مساله ممکن است در چارچوب عملیات نظامی اسرائیل و مخالفان دولت «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه اتفاق افتاده باشد. کما اینکه در گذشته نیز چنین مسایلی اتفاق افتاده است، اما این احتمال نیز وجود دارد که این عملیات در چارچوب استراتژی برای بازکردن جبهه جولان باشد. پاسخ اسرائیل نیز جدی نیست و در گذشته نیز اسرائیل دوگلوله را با ۱۰گلوله پاسخ داده است، اما اگر این مساله آغازی برای تغییر وضعیت منطقه باشد دارای اهمیت است. درهرحال

کار عجیب نخست‌وزیر

نارندرا مودی، نخست‌وزیر هندوستان

جریان سفر رئیس‌جمهوری آمریکا به دهلی‌نو چندمورد کار عجیب انجام داده که از جمله آنها می‌توان به پوشیدن لباس های رنگارنگ و سنت‌شکنی در استقبال از «باراک اوباما» در فرودگاه دهلی‌نو اشاره کرد. **(رویترز)**

دادستان فدرال آمریکا از کشف حلقه‌ای جاسوسی خبر داد

از روسیه با عشق

این موضوع، تنها نقطه اشتراک بین دو پرونده جاسوسی اخیر نیست. در شرایطی که بنابر مدارک جمع‌آوری‌شده از شوندهای تلفنی صورت گرفته بر روی مکالمات دفتر سرویس اطلاعات خارجی روسیه در نیویورک، مظنونان به ناکامی جاسوسی‌های پیشین در جمع‌آوری اطلاعات طبقه‌بندی‌شده اذعان داشته‌اند، دستاوردهای عملیاتی آنان نیز دست‌کم‌ی از همتایان قبلی‌شان ندارد. مکالمات ضبط‌شده از سوی پلیس فدرال، بیش از هر چیز بر ناتوانی جاسوسان در شاهد نیرو و عدم‌رضایت آنان از روند روزمره فعالیت‌هایشان دلالت دارد. کار به جایی رسیده بود که اعضای این حلقه سه‌نفره در مکالمات خود از زندگی کم‌هیجان خود که هیچ شباهتی به داستان‌های جیمزباند، جاسوس معروف بریتانیایی ندارد، شکایت کرده و تنها به دو چیز دلخوش کرده بودند: جازدن خود به‌جای دیگری و عبور از مرزها با پاسپورت‌های قاچاق. دادستانی فدرال نیز در حالی از اتهام انتقال اطلاعات

طبقه‌بندی‌شده به سرویس اطلاعات خارجی روسیه سخن می‌گوید که مدارک پرونده نشان از آن دارد، بخش اعظم اطلاعات جمع‌آوری‌شده توسط این جاسوسان، محدود به اطلاعات کم‌اهمیت اقتصادی بوده است. با تمام این اوصاف و در حالی‌که تحریم‌های غرب علیه روسیه یکی از محورهای شناسایی حلقه جاسوسی بوده، رهبران اتحادیه اروپا از وزرای خارجه خود خواسته‌اند اعمال تحریم‌های جدیدتر علیه روسیه را در برنامه داشته باشند. آنان در بیانیه مشترکی که روز گذشته منتشر کردند، با اشاره به وخیم‌ترشدن اوضاع امنیتی و احتمال بروز بحران انسانی در شرق اوکراین، از وزرای خارجه خود خواستند تا پیش از نشست رهبران اتحادیه در ۱۴فوریه، برای توقف سیر صعودی خشونت‌ها جرایم بیندیشند. به گفته مقامات ارتش اوکراین، بمباران بندر ماریوپل توسط جدایی‌طلبان حامی روسیه در روز شنبه گذشته، جان بیش از ۳۰ غیرنظامی را گرفته است. این درحالی است که درگیری‌های روز گذشته نیز که در پی تلاش شورشیان برای دفاع از شهر دبالتسف، در شمال شرقی منطقه خودمختار دونتسک اوج گرفت، تلفات سنگینی بر دوش ارتش اوکراین گذاشته است.

ملی و مصالح کلی ترکیه منطبق نیست، آنکارا با‌هزم ناچار شده به‌منظور گرفتن سهمی ولو اندک برای بازرانی، اجازه دهد این منطقه آزاد شود. البته ترکیه نگرانی‌هایی نیز دارد و سخنان «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور این کشور، نشان داد آنکارا در خصوص کردهای سوریه، به آسودگی خاطر نرسیده است. اردوغان در بازگشت از سفر به چندکشور آفریقایی در هوایما، به خبرنگاران گفت: «ما تحمل به‌وجودآمدن یک منطقه کردی در مرزهای خود را نداریم. « اردوغان در حالی این سخنان را بر زبان آورده که «صالح مسلم» رهبر حزب اتحاد دموکراتیک کردهای سوریه (PYD) به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سیاستمداران وابسته به پ‌ک‌ک و مرد شماریک شمال سوریه، برای حضور در نشست مسکو به روسیه رفته و با نمایندگان دولت «بشار اسد» رئیس‌جمهوری سوریه و همچنین با مخالفان دمشق مذاکره می‌کند و او را به رسمیت شناخته‌اند. به هرصورت، رقابت بین حزب دموکرات کردستان عراق به رهبری مسعود بارزانی و نهادهای اقلاری پ‌ک‌ک، در شمال سوریه روزبه‌روز عمیق‌تر می‌شود و ترکیه نیز قصد دارد به‌منظور حفظ منافع خود در حوزه اقتصادی مرتبط با نفت و بازار مصرف بزرگ اقلیم، از احزاب وابسته به بارزانی در شمال سوریه حمایت کند و هم اینکه مجبور است بازی را به گونه‌ای پیش ببرد که پ‌ک‌ک در شمال سوریه صاحب یک قلمرو جغرافیایی دارای ساختار سیاسی رسمی نشود. اکنون باید دید طی هفته‌های آتی رقابت این گروه‌ها تا چه اندازه عمق پیدا می‌کند و ترکیه به‌منظور حفظ موازنه در شمال سوریه، چه راهی را در پیش می‌گیرد.

رویداد

پیام داعش برای حملات بیشتر در اروپا و غرب

● گروه تروریستی داعش خواستار انجام حملات بیشتری در اروپا شد. به گزارش شینهوا، این درخواست از جانب داعش برای انجام حملات بیشتر که چندروز پس از حملات در فرانسه مطرح شده، از طریق یک‌پیام ویدئویی ضبط‌شده در چند وب‌سایت متعلق به شبه‌نظامیان منتشر شده است؛ اگرچه صحت این پیام ویدئویی هنوز تأیید نشده است. «ابومحمدالعدنانی» سخنگوی داعش در این پیام ویدئویی به تمام «مسلمانان در اروپا و غرب» و جاهای دیگر تأکید کرده «صلیبیون» را در خانه‌هایشان هدف قرار دهند. این سخنگو با تحسین حملات اخیر در فرانسه و استرالیا در پیام خود آورده است: شما غربی‌ها تاکنون از ما فعالیت خاصی را ندیده‌اید. از سوی دیگر، گروه تروریستی داعش ضمن قبول مسوولیت انفجار سه‌شنبه شهر طرابلس، انگیزه خود از این بمب‌گذاری را حضور هیات‌های دیپلمات خارجی در داخل این هتل اعلام کرد که البته تاکنون این ادعا از سوی منابع مستقل تأیید نشده است. منابع از انفجار یک‌خودرو بمب‌گذاری شده اطراف میدانی در مرکز شهر طرابلس و کشته‌شدن یک نفر و زخمی‌شدن تعدادی دیگر خبر دادند.

ادامه ناآرامی‌ها در مصر

● با ادامه درگیری‌ها میان پلیس مصر و حامیان اخوان‌المسلمین، منابع امنیتی مصری اعلام کردند در درگیری‌های ۲۴ ساعت گذشته در قاهره سه‌نفر کشته و ۱۰انفر دیگر زخمی شدند. به گزارش الجزیره، در جریان درگیری‌های یکشنبه و دوشنبه میدان «المطریه» واقع در شمال قاهره که به مناسبت سالگرد انقلاب ۲۵ژانویه انجام شد، ۱۲انفر کشته شدند. در «اسکندریه» نیز گروهی تحت عنوان «جنبش مجازات انقلابی در اسکندریه» مسوولیت انفجار پنج‌بمب کار گذاشته‌شده در مراکز پلیس و هتل وابسته به نیروهای مسلح و همچنین کاخ صفا وابسته به نهاد ریاست‌جمهوری را که شب گذشته رخ داد، برعهده گرفت. دیده‌بان حقوق بشر مصر نیز اعلام کرده در جریان تظاهرات سالگرد انقلاب ژانویه در مصر تاکنون ۲۵نفر کشته و حدود ۲۰۰نفر زخمی شده‌اند که حال برخی از آنها وخیم است.

پایان روزاول گردهمایی مسکو

● گردهمایی سوری‌ها در مسکو با نشست‌های مقدماتی میان نمایندگان مخالفان آغاز شد و قرار است این هیات‌ها با نمایندگان دولت سوریه امروز دیدار کنند. در همین حال، امکان دیدار مخالفان سوری و نمایندگان دولت با وزیر خارجه روسیه مطرح شده است. همچنین منابع از وقوع درگیری لفظی میان مخالفان در مسکو خبر دادند. به گزارش ایل‌فاف، «محمود مرعی» از رهبران هیات مخالف «کار ملی» عنوان کرد: فضای روز نخست گردهمایی مسکو مورد قبول بود، اما یک‌دگریری لفظی میان اعضای هیات هماهنگی و اعضای هیات «کار ملی» رخ داد که این اقدام پس از آن صورت گرفت که هیات هماهنگی، مخالفان سوری را برای دعوت به قاهره کنار گذاشته بود. مرعی گفت: احتمال دارد برخی از اعضای ائتلاف در روز دوم به این نشست بیایند، اما آنها با تأخیر حاضر می‌شوند. اما «حسن عبدالعظیم» و «هیثم مناع» از مسوولان هیات هماهنگی که نشست مسکو حضور نخواهند یافت چراکه «ولیدمعلم» وزیر خارجه سوریه در این گردهمایی حضور نیافته است. در همین حال، سرگنی لاوروف» وزیر خارجه روسیه اعلام کرد گردهمایی مسکو عرصه‌ای برای مناقشه میان سوری‌هاست تا مذاکرات در آینده با نظارت سازمان‌ملل صورت گیرد. در همین حال «خالد خوجه» رییس ائتلاف مخالفان سوریه در جریان بازدید از جبهه‌های درگیری‌ها در لاذقیه گفت تنها دراین‌صورت مذاکره با نظام را می‌پذیرد که بر مبنای بیانیه ژنو و تأسیس حکومت انتقالی باشد. در همین حال، سرگنی لاوروف در تماس تلفنی با «سامح شکری» وزیر خارجه مصر درخصوص حل‌وفصل سیاسی بحران سوریه از طریق دیدار حامیان نمایندگان دولت و مخالفان بحث و گفت‌وگو کرد.

آغاز موج جدید بازداشت نیروهای پلیس در ترکیه

● یگان مبارزه با تروریسم ترکیه به دستور دادستانی کل شهر «ازمیر» در غرب ترکیه، موجی از دستگیری نیروهای پلیس این کشور را آغاز است و اسامی و شماری از نیروهای پلیس از ۱۱شهر ترکیه در فهرست افرادی است که باید بازداشت شوند که شمار آنها در شهرهای آنکارا و استانبول در صدر است. بر اساس این گزارش، دستور بازداشت ۲۶نیروی پلیس از جمله مدیر اداره اطلاعات زیرمجموعه اداره امنیت ازمیر به اتهام دست‌داشتن در ششون غیرقانونی مکالمات مقامات سیاسی کشور، صادر شده است و صبح سه‌شنبه، ۱۲پلیس و افسر دستگیر شده‌اند و دستگیری سایر افراد نیز همچنان ادامه دارد. پیش از این نیز نیروهای امنیتی ترکیه، ۲۸نفر دیگر را به اتهام دست‌داشتن در پرونده شون مکالمات تلفنی «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه و نخست‌وزیر سابق این کشور دستگیر کردند.